

Өткен тақырыптарға арналған нысықтау сұрақтары

- 1. Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластарын атаңыз, жеке – жеке тоқталыңыз.*
- 2. Сілтілік металдар периодтық жүйеде қай топ , қай топшада орналасқан, элементтерді атаңыз.*
- 3. Галогендер периодтық жүйеде қай топ , қай топшада орналасқан, элементтерді атаңыз.*
- 4. Галоген, галогенсутек, галогенидтердің химиялық байланыс типін анықтаңдар*

Қосылыс түрі	Химиялық байланыс типі
<i>Hal₂</i>	
<i>HHal</i>	
<i>Тұздары</i>	

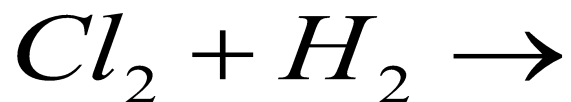

Үй тапсырмасын тексеру:

**234 г натрий хлориді
балқымасын электр
тогымен ыдыратқанда
неше грамм натрий
алынады?**

Реакция теңдеуін аяқтаңыз:

САБАҚ ТАҚЫРЫБЫ:

НСІ

ХЛОРСУТЕК.

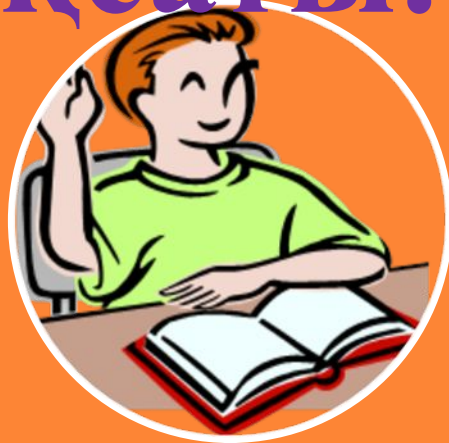
ТҰЗ ҚЫШҚЫЛЫ.

Мақсаты:

Білімділік:

Хлорсутек. Тұз қышқылы туралы білімді қалыптастыру.

Дамытушы-лық:

Оқушылардың жан – жақты ойлауын, сөйлеу қабілетін дамыту;

Тәрбиелік:

Алған білімдерін тіршілік тынысымен байланыстырып, табиғат сыйын бағалауға тәрбиелеу.

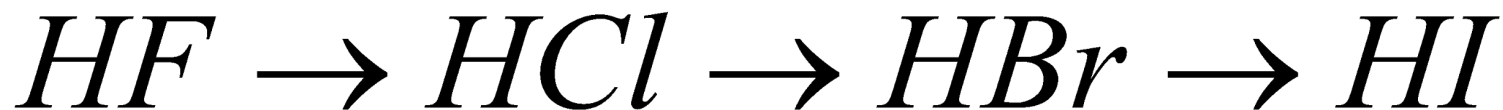

КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕ :

*Хлорсутектің зертханада алу жолын, қасиеттерін меңгеру.
Тұз қышқылының ортақ және өзіне тән қасиеттерін білу.
Тұз қышқылы және хлоридтерді басқа заттардан ажырата білуге үйрету.*

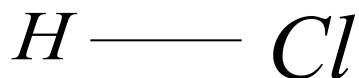
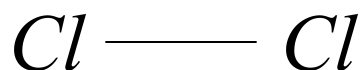

Жаңа сабақ

№1 Проблемалық сұрақ

Хлор молекуласы және хлорсутек молекуласындағы химиялық байланыс типі қандай?

№2 Проблемалық сұрақ

Хлорсутектің химиялық байланыс типін біле отырып оның қандай физикалық қасиеттерін болжауға болады?

**1 л HCl – 1,64
г**

Суда жақсы ериді

**Түссіз, өткір иісті
тыныс алу
жолдарын
тітіркендіретін
газ**

HCl

**Ауадан 1,26 есе
ауыр**

**Жанбайды,
жануды
қолдамайды**

$t_6 = -114,2^{\circ}\text{C}$

$t_{\kappa} = -85^{\circ}\text{C}$

Тұз қышқылының физикалық константалары

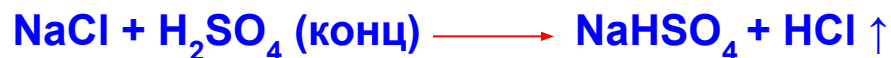
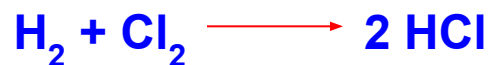
<i>Тұз қышқылының түрлері</i>	<i>Концен- трациясы</i>	<i>Тығыздығы см³</i>
Түтіндегіш	37 – 38	1,17 – 1,19
Синтетикалық	31 – 32	1,16
Техникалық	27,5	1,14

АЛЫНУЫ

Өнеркәсіпте

зертханада

№3 Проблемалық сұрақ

Хлорсутекті алу үшін неліктен концентрациялы күкірт қышқылы алынады?

Хлорсутектің ХИМИЯЛЫҚ ҚАСИЕТТЕРІ

1. $HCl \uparrow$ Қышқылдық қасиет тән емес

2. Сумен реакцияласады

1 V_{H_2O} – 500 $V_{HCl} \blacktriangle (0^\circ C)$

1 V_{H_2O} – 450 $V_{HCl} \blacktriangle (15^\circ C)$

Тұз қышқылының басқа қышқылдармен ортақ химиялық қасиеттері.

“Тұз қышқылының индикаторларға әсері”

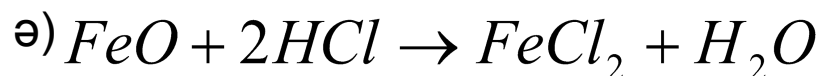
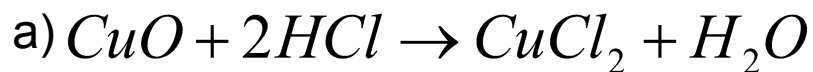
*“Тұз қышқылының негіздік оксидтермен
әрекеттесуі”*

“Тұз қышқылының негіздермен әрекеттесуі”

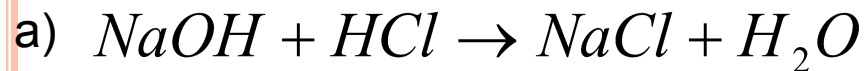

Тұз қышқылының ортақ химиялық қасиеттері

1. Негіздік оксидтермен

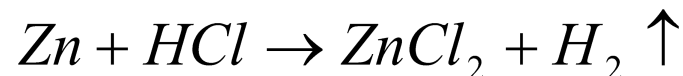

3. Негіздермен

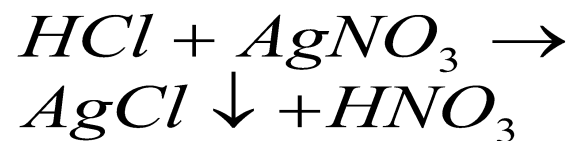

Тұз қышқылының өзіне тән химиялық қасиеттері

1. Металдармен

2. Күміс (1)нитраты мен (сапалық реакция)

Тұз қышқылының қолданылуы

БЕКІТУ :

№ 4

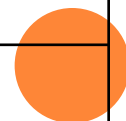
**КӨЛЕМІ 8,96 Л ХЛОРСУТЕКТІ
(Қ.Ж.) АЛУ ҮШІН
РЕАГЕНТТЕРДЕН ҚАНША
КӨЛЕМ АЛУ ҚАЖЕТ?**

Рефлексия

Сипаттама	тақырып	барлығын түсіндік	менің сұрақтарым бар	түсінген жоқпын
<i>Құрылысы</i>	<i>тұз қышқылы</i>			
<i>Қасиеттері</i>	<i>тұз қышқылы</i>			
<i>Қолданылуы</i>	<i>тұз қышқылы</i>			

Бағалау

Үйге тапсырма:

**§ 70 6,7,8 есептер
(196 б)**

